II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT
av den 11 november 1998
om stöd som Tyskland beviljat ESF Elbestahlwerk Feralpi GmbH, Riesa Sachsen

[delgivet med nr K(1998) 3556]

(Endast den tyska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(1999/580/EKSG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen,

med beaktande av beslut nr 2496/96/EKSG av den 18 december 1996 om gemenskapsregler för statligt stöd till stålindustrin [1], särskilt artikel 6.5 i detta,

efter att berörda parter enligt den nämnda artikeln fått tillfälle att lämna synpunkter och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

I

Den 18 november 1997 beslutade kommissionen att inleda ett förfarande enligt artikel 6.4 i beslut nr 2496/96/EKSG (nedan kallat gemenskapsreglerna för statligt stöd till stålindustrin) beträffande vissa kapitaltillskott som Tyskland hade beviljat EKSG-stålföretaget ESF Elbestahlwerk Feralpi GmbH, Riesa/Sachsen (nedan kallat ESF). Genom en skrivelse av den 2 december 1997 underrättades Tyskland om beslutet att inleda ett förfarande och uppmanades att inkomma med synpunkter inom en månad. När beslutet offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* [2] uppmanades även berörda parter att inkomma med synpunkter.

Tyskland ansökte genom en skrivelse av den 6 januari 1998 om en första förlängning av svarsfristen till den 5 februari 1998 och genom en skrivelse av den 9 februari 1998 om en ytterligare förlängning till den 27 februari 1998. I en skrivelse av den 23 februari 1998 godtog kommissionen denna begäran, men påpekade att det inte kunde bli tal om någon ytterligare förlängning. I en skrivelse av den 3 mars 1998 (inkom den 5 mars 1998) översände Tyskland sina synpunkter på de väsentliga aspekterna i beslutet om att inleda ett förfarande. Ytterligare synpunkter översändes i en skrivelse av den 19 mars 1998.

Den 17 mars 1998 mottog kommissionen synpunkter från ett nationellt stålförbund. Dessa vidarebefordrades till Tyskland i en skrivelse av den 1 april 1998, i vilken Tyskland uppmanades att yttra sig om synpunkterna senast den 17 april 1998. Tyskland inkom med ytterligare synpunkter med avseende på inledandet av förfarandet i en skrivelse av den 25 mars 1998 och med synpunkter på det ovan nämnda stålförbundets anmärkningar i en skrivelse av den 22 april 1998.

I en skrivelse av den 24 april 1998 underrättade kommissionen Tyskland om sin preliminära ståndpunkt avseende EKSG-fördragets tillämpningsområde. Tyskland besvarade denna skrivelse med en skrivelse av den 6 maj 1998 (inkom den 8 maj 1998).

II

I mars 1993 beviljade kommissionen enligt artikel 5 tredje strecksatsen i beslut nr 3855/91/EKSG [3] (femte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin) ESF regionalt investerings-

[1] EGT L 338, 18.12.1996, s. 42.
[2] EGT C 51, 18.2.1998, s. 3.
[3] EGT L 362, 31.12.1991, s. 57.

stöd för investeringar för 85 miljoner tyska mark [1]. Beviljandet omfattade ett investeringsbidrag på 19,55 miljoner tyska mark, ett investeringstillägg på 5,3 miljoner tyska mark, ett lån för miljöskyddsåtgärder inom ramen för ERP på 6,215 miljoner tyska mark och en statlig garanti för ett lån på totalt 60,8 miljoner tyska mark. I januari 1995 beviljades ytterligare ett stöd för tillkommande investeringar på 51 miljoner tyska mark [2]. Detta beviljande täckte ett investeringsbidrag på 11,73 miljoner tyska mark, ett investeringstillägg på 4,98 miljoner tyska mark och en garanti för ett lån på 23,975 miljoner tyska mark.

På begäran av kommissionen meddelade Tyskland innan detta förfarande inleddes att 7,2 miljoner tyska mark av det beviljade garantibeloppet på 60,8 miljoner tyska mark (stöd nr 351/92) och 4,8 miljoner tyska mark av det beviljade garantibeloppet på 23,975 miljoner tyska mark hade använts för rörelsekrediter och att den sistnämnda garantin hade höjts med 25 000 tyska mark till 24 miljoner tyska mark.

År 1995 utbetalades ytterligare ett icke anmält investeringsbidrag på 9,35714 miljoner tyska mark. Dessutom mottog ESF ett investeringstillägg på 1,236 miljoner tyska mark. År 1997 övertogs en statlig garanti för rörelsekrediter på 12 miljoner tyska mark. Ännu en statlig garanti för ett investeringslån på 18,2 miljoner tyska mark beviljades också. Garantihandlingarna överlämnades till bankerna på villkor att garantin inte togs i anspråk utan kommissionens medgivande.

I en skrivelse av den 25 mars 1998 meddelade Tyskland kommissionen att ytterligare ett investeringsbidrag på 1,35586 miljoner tyska mark, som i en skrivelse av den 13 oktober 1997 bara hade betecknats som en planerad ökning av stödet (p.g.a. ökade investeringskostnader), i praktiken redan hade betalats ut vid den tidpunkten.

I nedanstående tabell ges en översikt över de nämnda beloppen:

(miljoner DEM)

	Investeringsbidrag		Investeringstillägg		Garantier		
	Godkänt	Utbetalat	Godkänt	Utbetalat	Godkänt för investeringar	Utbetalat	
						För investeringar	För rörelsekrediter [1]
N 351/92	19,550	19,550	5,300	5,300	60,800	53,600	7,200
N 673/94	11,730	11,730	4,080	4,080	23,975	19,200	4,800
NN		10,713		1,236			12,000
Totalt	31,280	41,993	9,380	10,616	84,775	72,800	24,000

[1] Garantier beviljade i form av investeringsstöd och en icke anmäld garanti för rörelsekrediter.

III

Tyskland menar att en del av de investeringar som det icke anmälda investeringsbidraget och investeringstillägget på 11,949 miljoner tyska mark avsåg visserligen har samband med de investeringar som stöden N 351/92 och N 673/94 avsåg, men att de ändå gäller verksamheter som omfattas av EKSG-fördraget. Därför vill Tyskland sänka stödnivån för detta projekt till 23 %, vilket var den högsta tillåtna stödnivån enligt de bestämmelser om regionalstöd som gällde 1994, och återkräva skillnaden.

Dessutom vill Tyskland återkräva ett annat belopp som har anknytning till investeringsprojektet från 1995 och som man menar avsåg den del av företagets produktion som omfattas av EKSG-fördraget.

Den uppdelning som Tyskland gjort i sektorer som omfattas av EKSG-fördraget och sådana som inte gör det grundar sig på ett utlåtande av professor Hensel från Montanuniversität Freiberg/Sachsen, vars slutsatser huvudsakligen grundar sig på övertygelsen att det är temperaturen på det material som bearbetas i de enskilda anläggningarna som avgör huruvida det rör sig om en EKSG-relevant produktion. Kallvalsat stål omfattas i sådana fall inte av EKSG-fördraget. Följaktligen anses inte heller riktning av varmvalsade långa produkter omfattas av EKSG-fördraget.

Tyskland anser att stöd till förmån för företag som omfattas av EKSG-fördraget inte enbart bör bedömas enligt de regler som gäller för sektorn i fråga, dvs. gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin. Tyskland hävdar att den utveckling som skett inom sektorn på senare tid och som inte var förutsebar när EKSG-fördraget utarbetades, till följd av efterfrågan har lett till en ökad sammanflätning av EKSG-relevant produktion och annan produktion. Därför borde investeringar i sådana företag som avses i artikel 80 i EKSG-fördraget kunna komma i fråga för stöd enligt EG-fördraget.

Vad gäller de garantier som beviljades i samband med stödärendena N 351/92 och N 673/94 anser Tyskland att kommissionen hade godkänt att de delvis användes för finansiering av rörelsekrediter. Tyskland hänvisar därvid till ett telefax som den 17 december 1992 skickades till den tjänsteman på GD IV som ansvarade för ärende N 351/92. I telefaxet anges att 18

[1] Skrivelse SG (93) D/3322 av den 1 mars 1993.
[2] Skrivelse SG (95) D/0343 av den 13 januari 1995.

miljoner tyska mark av den åttioprocentiga garantin användes för att täcka förluster samt räntor som förfallit till betalning under investeringsperioden. Dessutom hänvisar Tyskland till en skrivelse av den 26 september 1994 i ärende N 673/94, i vilken det förklaras att 4,8 miljoner tyska mark av det totala garantibeloppet användes för rörelsekrediter (”4,8 Mio. DEM für Betriebsmittel”). Man menar att det faktum att kommissionen hade godkänt dessa garantier som investeringsstöd inte innebar att de inte fick användas på det sätt som planerats och anmälts, eftersom kommissionen i fråga om anmälda stöd endast kunde ställa villkor eller begära ändringar om den inledde ett förfarande. Därför betraktar Tyskland garantierna som godkända i enlighet med anmälan, trots att de i de båda avslutande besluten betecknas som investeringsstöd.

Vad gäller den icke anmälda garantin på 12 miljoner tyska mark kommer Tyskland – i överensstämmelse med ståndpunkten beträffande investeringsbidraget och investeringstillägget – att återkräva ett belopp som man menar hade betalats ut för investeringar som omfattas av EKSG-fördraget.

IV

ESF tillverkar sådana produkter som förtecknas i bilagan till EKSG-fördraget och omfattas därmed av artikel 80 i EKSG-fördraget. Finansiella transaktioner till förmån för stålföretag som omfattas av EKSG-fördraget skall enligt gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin anmälas och får inte beviljas utan kommissionens godkännande.

De ovan beskrivna åtgärder som Tyskland vidtagit till förmån för ESF utgör sådant stöd som avses i artikel 4 c i EKSG-fördraget och artikel 1 i gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin.

I gemenskapsreglerna nämns ingenting om uppdelning av stöd för att delfinansiera investeringar i fasta tillgångar i EKSG-företag, vilka sedda för sig inte nödvändigtvis har något direkt samband med tillverkningen av de produkter som nämns i bilagan till fördraget. I artikel 4 c i EKSG-fördraget förbjuds stöd till EKSG-företag. I artikeln hänvisas inte till stöd för delfinansiering av fasta tillgångar som har direkt anknytning till tillverkningen av sådana produkter som omfattas av EKSG-fördraget. Följaktligen omfattar artikeln även stöd till förmån för specifika investeringar som även kan användas för verksamhet som inte omfattas av EKSG-fördraget, om stödet beviljas EKSG-företag och det inte finns någon tydlig gräns mellan den verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget och övrig verksamhet.

I detta ärende har det stöd som Tyskland menar inte omfattas av EKSG-fördraget samband med investeringen i riktningsanläggningar. Riktningen av stål är helt enkelt en teknik för att förbättra kvaliteten på varmvalsad valstråd så att byggsektorns tekniska specifikationer uppfylls. Slutprodukten (riktad valstråd) är en EKSG-produkt enligt bilaga I till EKSG-fördraget och tillhör koden 4400 ”valstråd” i fördraget samt KN-kod 7213, vilken avser EKSG-produkter. Kommissionen kan därför inte dela Tysklands åsikt, nämligen att riktning av stål inte skulle ha samband med EKSG-produkter.

Det är riktigt att vissa företag, såsom s.k. stålservicecenter, som inte omfattas av artikel 80 i EKSG-fördraget, använder riktningsanläggningar för bearbetning av oriktad valstråd som köps in från EKSG-företag, utan att de för den skull omfattas av fördraget. Följaktligen skulle stöd till att täcka en del av kostnaderna för investeringar i riktningsanläggningar när det gäller dessa företag prövas enligt EG-fördraget och eventuellt betraktas som regionalt investeringsstöd enligt artikel 92.3 c i EG-fördraget. Detta betyder emellertid inte att EKSG-företags investeringar i anläggningar, som även uppfyller kraven på andra företag än EKSG-företag, i första hand skall granskas enligt EG-fördraget. Förbudet mot stöd i artikel 4 c i EKSG-fördraget är avsett att skapa en sund konkurrens mellan företag som tillverkar EKSG-produkter. Dessa företag kan vanligtvis – och även i detta fall – endast få ta emot investeringsstöd om den verksamhet som bedrivs med de finansierade anläggningarna är fullständigt skild från den övriga EKSG-verksamheten.

Följaktligen kan kommissionen inte dela Tysklands uppfattning att stöden för de ovan beskrivna investeringarna skulle bedömas enligt EG-fördraget. Stöden skall i stället bedömas enligt EKSG-fördraget och gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin. Eftersom det rör sig om allmänna investeringsstöd, som inte har anknytning till forskning och utveckling eller miljöskydd, kan de inte anses vara förenliga med gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin. Det rör sig inte heller om nedläggningsstöd eller stöd enligt artikel 5 i de femte eller de nu gällande gemenskapsreglerna om stöd till stålindustrin. De särskilda bestämmelser om östra Tyskland som anges i artikel 5 i de femte gemenskapsreglerna gällde endast till slutet av 1994 och dessa stöd beviljades senare.

Investeringsbidraget på 10,713 miljoner tyska mark, investeringstillägget på 1,236 miljoner tyska mark och garantin på 12,0 miljoner tyska mark kan därför inte betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden och måste återkrävas.

Enligt Tyskland var det tillåtet att använda delar av den beviljade garantin som investeringsstöd för rörelsekrediter, eftersom kommissionen underrättades om detta i förväg. I det första ärendet (N 673/94) ingick informationen i ett diagram som faxades direkt till den ansvariga tjänstemannen på GD IV. I det andra ärendet skulle informationen framgå av formuleringen ”für Betriebsmittel”. I kommissionens avslutande beslut behandlas inte den planerade användningen av en del av garantierna för täckning av rörelsekrediter. Därför var det uppenbart för Tyskland att kommissionen inte hade beviljat ett EKSG-företag några allmänna driftsstöd, som inte kunde anses vara förenliga med EKSG-fördraget eller med gemenskapsreglerna om stöd till stålindustrin.

I de fall där kommissionen uttryckligen har beviljat stöd till ett visst, från början anmält ändamål har den berörda medlemsstaten inte rätt att använda de belopp som omfattas av beslutet för ett annat ändamål genom att helt enkelt hävda att kommissionen borde ha kunnat utläsa medlemsstatens avsikter av tidigare meddelanden. Ett beslut om att bevilja stöd avser inte enbart formen för den berörda åtgärden och beloppet i fråga, utan även det syfte för vilket stödet uttryckligen beviljas skall anses ingå i beslutet om beviljande. Detta framgår av de relevanta bestämmelserna i gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin, enligt vilka stöd kan anses förenligt med den gemensamma marknaden på grund av det ändamål för vilket det beviljas och inte på grund av sin storlek eller form. Samma sak gäller stöd inom ramen för EG-fördraget och i artikel 92.2 och 92.3 anges för vilka särskilda ändamål som artikel 92.1 inte är tillämplig eller undantag kan beviljas.

Om kommissionen beviljar stöd för ett visst ändamål, vilket inte motsvarar det användningssätt som den berörda medlemsstaten anger, så skall stödet inte anses ha beviljats, dvs. det blir som om kommissionen aldrig hade fattat något beslut. Medlemsstaten kan i dessa fall meddela kommissionen att den kommer att hänvisa till de principer som ligger till grund för EG-domstolens dom av den 11 december 1973 i mål 120/73 (Lorenz) [1], som enligt artikel 6.5 i de femte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin respektive artikel 6.6 i de nu gällande gemenskapsreglerna kan tillämpas inom ramen för EKSG-fördraget. Därefter får den berörda medlemsstaten genomföra den planerade åtgärden när en viss fastställd tidsfrist har löpt ut, om den dessförinnan meddelat kommissionen sin avsikt att göra detta.

Det står klart att Tyskland i detta ärende inte underrättade kommissionen om sin avsikt att betala ut det icke beviljade stödet. Tyskland hade visserligen anmält allmänna driftsstöd till förmån för ett EKSG-stålföretag, vilka inte under några omständigheter skulle kunna anses vara förenliga med gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin, och betalat ut det anmälda stödet utan att informera kommissionen, trots att Tyskland bör ha känt till att kommissionen inte utan vidare skulle godkänna driftsstöd som stred mot välkända principer. För övrigt gäller den s.k. Lorenz-principen såväl enligt de femte som de nu gällande gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin endast med avseende på artikel 6.1 om anmälan av de stöd som avses i artikel 2–5 i gemenskapsreglerna (för forskning och utveckling, miljöskyddsåtgärder och nedläggning). Eftersom driftsstöd inte omfattas av dessa artiklar är Lorenz-principen inte tillämplig i detta ärende.

Följaktligen anses de garantier som använts för rörelsekrediter inte vara förenliga med den gemensamma marknaden. Tyskland var inte berättigat att betala ut stöden, eftersom man inte hade beaktat förfarandet i artikel 6.5 i de då gällande femte gemenskapsreglerna för statligt stöd till stålindustrin. Samma förfarande är för övrigt tillämpligt även enligt de nu gällande gemenskapsreglerna (artikel 6.6). De garantibelopp som använts för rörelsekrediterna på 7,2 miljoner tyska mark respektive 4,8 miljoner tyska mark skall därför återkrävas.

Stödmottagaren och den bank som gav lånet hade möjlighet och skyldighet att kontrollera om det stöd som var knutet till den statliga garantin hade godkänts av kommissionen på grundval av gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin. Banker gör åtskillnad mellan investerings- och rörelsekrediter, eftersom de kräver olika säkerheter, varför både stödmottagaren och banken bör ha känt till att garantierna för rörelsekrediterna inte omfattades av kommissionens tillstånd.

V

Tyskland underrättade slutligen kommissionen genom en skrivelse av den 9 oktober 1998 om att en del (2,54 miljoner tyska mark) av investeringsbidraget på 10,713 miljoner tyska mark hade återbetalats. Därmed uppgår detta stöd till 8,173 miljoner tyska mark.

Kommissionen har dragit slutsatsen att investeringsbidraget på 8,173 miljoner tyska mark, investeringstillägget på 1,236 miljoner tyska mark och garantin på 12,0 miljoner tyska mark inte kan anses vara förenliga med gemenskapsreglerna om stöd till stålindustrin. Garantierna för rörelsekrediterna på 7,2 miljoner tyska mark och 4,8 miljoner tyska mark beviljades aldrig och kan därför inte heller anses vara förenliga med gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin. Stöden skall därför återkrävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Investeringsbidraget på 8,173 miljoner tyska mark, investeringstillägget på 1,236 miljoner tyska mark samt den garanti på 12 miljoner tyska mark som innehåller ett stödinslag, vilka Tyskland 1995 beviljade företaget ESF Elbestahlwerk Feralpi GmbH, Riesa, är oförenliga med beslut nr 2496/96/EKSG och den gemensamma marknaden för kol och stål.

Stödinslaget i de garantier som i slutet av 1994 beviljades för rörelsekrediter på 7,2 miljoner tyska mark och 4,8 miljoner tyska mark hade inte beviljats och är oförenligt med beslut nr 2496/96/EKSG och den gemensamma marknaden för kol och stål.

Artikel 2

Tyskland skall återkräva de stöd som betalats ut till ESF Elbestahlwerk Feralpi GmbH enligt bestämmelser i tysk lagstiftning om indrivning av skulder till staten. För att uppväga effekten av stödet skall ränta tas ut på stödbeloppet från och med den dag stödet betalades ut till och med den dag då det återbetalas. Räntesatsen motsvarar den referensränta för beräkning av nettobidragsekvivalenten av regionalstöd som kommissionen använde under den aktuella perioden.

[1] Rec. 1973, s. 1471.

Artikel 3

Tyskland skall inom två månader från och med delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland.

Utfärdat i Bryssel den 11 november 1998.

På kommissionens vägnar

Karel VAN MIERT

Ledamot av kommissionen